

Європейсько-українське
енергетичне агентство
European-Ukrainian Energy Agency

Bioenergy Association of Ukraine

Вих.№ 1-11.12.2019
Выд 11 грудня 2019 року

Кому:
Міністру енергетики та захисту довкілля України
ОРЖЕЛЮ О. А.

Копія:
Прем'єр-міністру України
ГОНЧАРУКУ О. В.

Від:
Матса Лյондіна
Голови Ради Асоціації «Європейсько-українське
енергетичне агентство»

Георгія Гелетухи
Голови Правління ГС «Біоенергетична Асоціація
України»

***Щодо забезпечення державної
підтримки виробників
електроенергії з біомаси та біогазу в
Україні***

Шановний Олексію Анатолійовичу!

Асоціація «Європейсько-українське енергетичне агентство» (ЄУЕА) створена в 2009 році, об'єднує інвесторів з Австрії, Бельгії, Великобританії, Норвегії, Іспанії, Швейцарії, Туреччини, України, США та інших країн, що реалізують в Україні проекти загальним обсягом інвестицій понад 1,5 мільярда Євро та 1251 МВт потужностей, що вже введені в експлуатацію, 1129.5 МВт потужностей, що будуються, та 2771.5 МВт потужностей, що знаходяться у стані розробки.

Громадська спілка «Біоенергетична Асоціація України» (БАУ) заснована у 2013 році, представляє 42 активних учасника ринку та понад 20 експертів у секторі біоенергетики України. БАУ пропагує сталий розвиток біоенергетики, бере активну участь у законопроектній діяльності, співпрацюючи з органами державної влади, реалізує проекти Horizon2020, організовує конференції, семінари, здійснює аналітичну діяльність.

Об'єднуючи переважну більшість учасників біоенергетичного сектору України, ЄУЕА та БАУ висловлюють глибоку повагу до Вашої щоденної роботи та Вашої ініціативи щодо відкритого діалогу з учасниками енергетичного ринку. Беручи до уваги нещодавні, а також заплановані зміни в українському законодавстві, звертаємо Вашу увагу на наступні питання, які викликають серйозне занепокоєння у всіх учасників біоенергетичного сектору України.

Рівень річних квот підтримки. Нещодавно Міністерство енергетики та захисту довкілля України представило прогнози щодо рівня річних квот підтримки для біомаси, біогазу та малих гідро електростанцій у розмірі 50 МВт.

Відповідно до ст. 9-3 Закону України "Про альтернативні джерела енергії" конкуренція є необхідною умовою проведення аукціонів щодо розподілу річної квоти підтримки. Величина потужності, щодо якої за результатами аукціону учасники набувають право на підтримку, не може перевищувати 80 відсотків сукупної величини потужності, запропонованої всіма учасниками аукціону щодо відповідного виду альтернативних джерел енергії. Крім того, згідно Закону, суб'єкт

господарювання має право отримати не більше 25 відсотків річної квоти підтримки на відповідний рік.

Розмір запропонованої квоти для виробників з біомаси/біогазу/малих гідро, з урахуванням вимог Закону щодо забезпечення конкуренції, викликає значну стурбованість у інвесторів, оскільки такий рівень квоти не дає можливості реалізувати ні великі (50 МВт і більше), ні навіть середньомасштабні проекти (25 МВт і більше). У свою чергу, малі біоенергетичні проекти не представляють великого інтересу для інвесторів через низький рівень їх IRR та тривалий період повернення інвестицій.

Розмір квот на запропонованому рівні унеможливить реалізацію більшої кількості біоенергетичних проектів, які вже знаходяться в стадії розробки, і призведе до того, що інвестори та девелопери приймуть рішення припинити діяльність в Україні. В свою чергу це заблокує розробку якісних та необхідних проектів для електромереж України.

На ринку біоенергетики України є масштабні проекти, які вже кілька років перебувають на стадії розробки і планують брати участь в аукціонах. Одним із таких прикладів є Хмельницька Біопаливна Електростанція (КБПП). Група іноземних інвесторів з Ірландії та Великобританії планує побудувати біоелектростанцію зі спалювання соломи потужністю 46 МВт. Зараз проект знаходиться на завершальній стадії і чекає на перший аукціон для забезпечення фінансування. Інвестор вже проінвестував 1,4 млн. Євро в його реалізацію. Надалі інвестор має намір побудувати ще 10 подібних електростанцій в інших регіонах України, інвестуючи понад 2 млрд Євро та створюючи понад 5 тис. нових робочих місць. Кожна станція забезпечить достатню кількість електроенергії для живлення 82 000 будинків та зменшення викидів вуглецю на 300 000 тонн на рік. Крім того, на скільки нам відомо, іншими прикладами масштабних біоенергетичних проектів, що перебувають на стадії розробки, є: біопаливна електростанція (60 МВт) Кернел та біогазова електростанція (24 МВт) МХП.

Чинний рівень "зеленого" тарифу дозволяє іншим гравцям ринку, зокрема, виробникам електроенергії з сонячного випромінювання та з енергії вітру, вже зараз повертати вкладені інвестиції. Однак, біоенергетичні проекти не мають такої можливості. Це пов'язано з тим, що будівництво біоенергетичних проектів триває більше трьох років, тому у разі початку будівництва проекту у 2020 році, інвестор отримає "зелений" тариф лише на сім років – до 2030 року. Ризик у таких проектах перевищує можливу дохідність. Це і пояснює вкрай низький рівень активності в біоенергетичному секторі порівняно з виробництвом електроенергії з сонячного випромінювання та з енергії вітру.

Крім того, слід зазначити, що порівняно з іншими видами відновлюваних джерел енергії біомаса є найбільш ефективною та вирішує ряд проблем, не характерних для сонячних та вітрових електростанцій. Тому ми вважаємо, що виробництво електроенергії з біомаси потребує додаткової підтримки з боку держави та надання можливостей для комфортного ведення бізнесу в цьому секторі.

Привабливість біомаси як джерела енергії для електроенергетичних проектів зумовлена значною вигодою як для інвесторів, так і для держави, а саме:

- **Робота у базовому навантаженні.** Електростанції на біомасі і біогазі працюють стабільно. Вони не потребують дорогих допоміжних послуг, таких як балансування або зберігання енергії. Виробничі потужності таких установок можна прогнозувати з точністю за кілька днів або навіть тижнів. Чим більше в енергосистемі буде стабільної прогнозованої генерації на біомасі і біогазі, тим система буде надійнішою і більш гнучкою. Додатково біопаливні станції можуть надати послуги з балансування системи.

- **Робочі місця.** Будівництво та експлуатація великих електростанцій на біомасі передбачає створення до 500 нових робочих місць для кожного проекту (на строк будівництва станції - 300 робочих місць; для управління та адміністрування потужностей на весь термін їх експлуатації - до 50 робочих місць; для логістичних цілей - до 150 робочих місць).
- **Додатковий дохід для фермерів.** На сьогодні біомаса використовується фермерами в критично неефективному режимі або спалюється на відкритих територіях, забруднюючи довкілля. Натомість проекти з біомаси передбачають постійне придбання біомаси у фермерів за привабливою ціною.
- **Досягнення цілей щодо відновлюваної енергії.** Відповідно до COP21, Україна зобов'язалася зменшити викиди парникових газів та перейти від вуглеводневих палив, таких як вугілля та нафта, до відновлюваних джерел енергії. Покращення умов для біоенергетичних проєктів може забезпечити виконання значної частини зобов'язань України за цією угодою.

Враховуючи вищезазначене, ми просимо Вас розглянути наступні варіанти вирішення питань розвитку сектору біоенергетики:

- 1) **Продовжити строк дії "зеленого" тарифу для біомаси та біогазу до 2035 року.** Такий строк є прийнятним для біоенергетичних проєктів та дозволить залучити іноземні інвестиції тим проєктам, що вже знаходяться в стадії розробки. Це забезпечить додаткове зростання сектору.
- 2) **Підвищити рівень річних квот підтримки для біомаси, біогазу та малих гідроелектростанцій.** На нашу думку, рівень річних квот підтримки повинен бути не менше 200 МВт, що дозволить біоенергетичним проєктам досягти масштабів, привабливих для іноземних інвесторів.

Сектор біоенергетики потребує додаткової підтримки зі сторони Уряду, і ми твердо віримо, що біоенергетичні проєкти є важливими не тільки для ринку електричної енергії в Україні, але й для розвитку сільського господарства, а також для прямого та опосередкованого збільшення кількості робочих місць на довгострокову перспективу. Україна повинна використовувати свій біоенергетичний потенціал для забезпечення доступної енергії на довгий строк.

Щодо обговорення питань зазначених у цьому листі будь ласка звертайтеся напряму до Олександри Гуменюк (директора ЄУЕА): oleksandra.gumeniuk@euea-energyagency.org або до Георгія Гелетуخی (голови БАУ): geletukha@uabio.org

З повагою,

Матс Люндін

Голова Ради Асоціації «Європейсько-українське енергетичне агентство»

Георгій Гелетуха

Голова Правління ГС «Біоенергетична Асоціація України»

Копія надіслана:

EBRD, World Bank, IFC, EU Delegation to Ukraine, Energy Community Secretariat, Ukraine Invest